

TRYSIL KOMMUNE

-støttet foran

Hverdagsmestring ved hjelp av teknologi

Prosjektplan 2016/2017

Prosjektet skal strukturere og videreføre arbeidet med innføring av velferdsteknologi og videreføre implementering av hverdagsmestring som tankesett i Trysil Kommune.

Prosjektleder Randi Hemstad

14.11.2016

Innhold

1.	Innledning.....	2
1.1	Definisjoner, visjoner og kategorier	3
	«Meningsfylt liv i eget hjem»	3
	InnoMed har i NOU 2011:11 delt inn velferdsteknologi i følgende kategorier.....	3
2.	Forankring.....	3
3.	Prosjektbeskrivelse.....	4
4.	Målgrupper og effektmål	4
4.1	Hovedmål	4
5.	Organisering	4
6.	Arbeidsmetodikk	5
7.	Sentrale oppgaver jamfør resultatmål i mandatet.....	6
7.1	Utarbeidelse av prosjektplan m/ budsjett.....	6
7.2	Evaluerer testpiloter, avklare videre pilotering.....	6
7.3	Utarbeide/innhente verktøy for behovskartlegging og gevinstrealisering.	6
7.4	Avklare samarbeid med den regionale prosjektgruppa	6
7.5	Utarbeide plan for kompetanseheving og informasjonsspredning	6
7.6	Foreta anskaffelser og avklare samarbeid med leverandører	6
7.7	Utarbeide verktøy og rutiner for saksbehandling og egenbetaling	6
7.8	Etablere internkontroll og system for dokumentasjon	7
7.9	Tjenestemeny	7
7.10	Forankring i overordnet planverk.....	7
7.11	Organisering av montering, oppfølging og service.....	7
8.	Økonomi og budsjett.....	7
8.1	Utgifter for utprøving	8
	Oversikt over månedlige utgifter for utstyr til utprøving (leie pr. mnd. oktober 2016)	8
8.3	E-lås system	8
9.	Milepælsplan	8
10.	Vedlegg.....	9

1. Innledning

Trysil kommune ønsker å arbeide med tjenesteinnovasjon og utvikling av helse og omsorgstjenestene med tanke på økt mestringsfokus, endret organisering av tjenestene med bruk av teknologi som en integrert del og i større grad involvere pårørende og bruker i utarbeidelse av individuelt tilpassede tjenester. Dette for å utvikle bærekraftige tjenester i for å imøtekomme demografisk utvikling og sentrale føringer.

Stortingsmeldingene sier at et levende velferdssamfunn skal hjelpe innbyggerne til å utnytte sine egne ressurser best mulig, dette gjelder også personer med nedsatt funksjonsevne under 67 år, og ikke gjøre dem til passive tjenestemottakere. Aktivisering og hjelp til selvhjelp kan bidra til bedre resultater for brukerne og bedre utnyttelse av samfunnets samlede ressurser. Helse og omsorgstjenestene må ta i bruk brukernes ressurser på nye måter med økt fokus på mestring.

I budsjettdokumentet for 2016 i Trysil Kommune datert 15.12.15 meldes det om at lite tyder på at kommunen vil få mere ressurser til disposisjon i årene som kommer. *«Vi har store økonomiske utfordringer framover. Utfordringen blir derfor å prioritere kommunens ressurser slik at disse blir forvaltet på en best mulig måte. Kravet til økonomistyring, omstillingsevne og kompetanseutvikling vil bli ytterligere skjerpet.»* Angående ressurser så gjelder det ikke bare økonomi men også tilgang på personell. Dersom man skal kunne demme opp for en ytterligere økning i antall tildelte timer i omsorgstjenestene er det viktig at man endrer tjenesteytingen, fra å kompensere for svikt, til å legge til rette for at bruker i større grad mestrer hverdagsaktiviteter selv. Slik kan man hjelpe bruker å forvalte egne ressurser på en god måte, samtidig som at man forvalter kommunens ressurser på en mer hensiktsmessig måte. De som trenger stell og pleie må sikres gode tjenester, det samme gjelder de som ikke har de største hjelpebehovene- begge grupper må gis tjenester etter individuelle forutsetninger.

For å imøtekomme kravet om å prioritere forvaltning av ressurser på en bra måte ser man ett behov for å jobbe frem større innovative prosesser hvor man setter allerede utprøvde tiltak i system og videre ser på muligheten for å gi helse og omsorgstjenester på nye måter for å imøtekomme de omsorgsutfordringer som kommunen står overfor fremover. Velferdsteknologi er sammen med hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering, en del av kommunens tiltak i for å imøtekomme nasjonale anbefalinger og morgendagens omsorgsutfordringer. Hensikten med tiltak som velferdsteknologi, hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering er å i enda større grad enn tidligere være bevisste på forvaltning av ressurser gjennom å legge til rette for at brukere skal mestre eget liv i eget hjem lengst mulig.

Trysil Kommune har igangsatt (og avsluttet) noen innovasjonsprosjekter. Man har siden 2013 satset på hverdagsrehabilitering (HR). I 2015 har man arbeidet for å implementere hverdagsmestring som tankesett hos alle ansatte, dette arbeidet vil bli videreført i perioden 2016-2019. Bruk av velferdsteknologi i omsorgstjenestene er vi også i gang med.

Konklusjon fra nasjonale prosjekter som har pågått den senere tiden er at innovasjonsprosjekter, i denne sammenheng prosjekter knyttet til helse og omsorgstjenestene gir gode resultater for brukere av tjenestene, pårørende og det er med på å heve kvaliteten på tjenestene i mange sammenhenger. Flere kommuner kan også rapportere om økonomiske gevinster. Men for å komme din krever mye arbeid. Det må brukes tid til å finne «strategi» som passer den enkelte kommune og det krever

omstilling med tanke på kompetanseheving blant både innbyggere og ansatte, og man trenger avsatte ressurser til organisering og implementering.

Når man ser på omfanget av hjemmetjenester i Trysil kommune, ser man de senere årene en økning av tildelte timer. Hjemmetjenestens satsing på hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring som tankesett og utprøving av velferdsteknologiske løsninger er tiltak som har bidratt til at brukere opplever nettopp å mestre hverdagen i eget hjem lengre, og man har i noen tilfeller utsatt institusjonsopphold og unngått utgifter til f. eks transport og lønn.

Regjeringen har som mål at velferdsteknologi skal være en integrert del av omsorgstjenestene innen 2020. Dette målet ser man på som gjeldende også for Trysil kommune.

Prosjektplanen er ett levende dokument og oppdateringer vil skje etter behov.

1.1 Definisjoner, visjoner og kategorier

«Med velferdsteknologi menes først og fremst assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet og fysisk og kulturell aktivitet, og styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen tross sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne. Velferdsteknologi kan også fungere som teknologisk støtte til pårørende og ellers bidra til å forbedre tilgjengelighet, ressursutnyttelse og kvalitet på tjenestetilbudet. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse i institusjon» (Helsedirektoratet 06/201, IS 1990).

Visjonen til hjemmetjenesten er

«Meningsfylt liv i eget hjem»

- Alle ansatte møter brukerne med et gjennomgående forebyggende og rehabiliterende tankesett, uavhengig av fagbakgrunn
- Ansattes hovedfokus er «Hva er viktig for deg?» i møte med brukerne (Virksomhetsplan 2016-2019)

InnoMed har i NOU 2011:11 delt inn velferdsteknologi i følgende kategorier

- Trygghets- og sikkerhetsteknologi
- Kompensasjons- og velværeteknologi
- Teknologi for sosial kontakt
- Teknologi for behandling og pleie

2. Forankring

Det er forventet fra Nasjonale myndigheter at norske kommuner innen 2020 skal ha implementert velferdsteknologi som en del av kommunehelsetjenesten. Videre forventes det også at kommunene jobber mer strukturert med forebygging og tidlig innsats, opprettholdelse av den enkeltes ressurser, brukermedvirkning med hverdagsmestring som tankesett. Det er vilje og engasjement fra kommunalsjefen og hans stab for å gjennomføre dette prosjektet, og man har fått midler til prosjektledelse via fylkesmannen med rapporteringsplikt. Midler til utprøving og implementering av velferdsteknologiske løsninger er avsatt gjennom politisk i vedtak på våren i 2016.

Siden 2015 har Trysil Kommune vært vertskommune for Regionprosjekt velferdsteknologi i Sør Østerdal. Prosjektleder representerer Trysil Kommune i regionprosjektet og den kommunale prosjektgruppen i Trysil er medlemmer i ett nyetablert nettverk med ressursgrupper som skal arbeide med velferdsteknologi fra alle kommuner i Sør Østerdal. Alle kommuner følger en felles

kommunikasjonsplan utarbeidet av regionprosjektgruppen om informasjonsspredning og kompetansebygging i kommunene.

Trysil kommune merker gjennom samarbeid med brukerorganisasjoner som pensjonistforeninger og Eldreråd i Trysil at det foreligger en etterspørsel og at der er interesse for utvikling av tjenester som prosjektet planlegger. Prosjektleder har etablert ett nettverk hos nevnte samarbeidspartnere og prosjektgruppa har sendt forespørsel om brukerrepresentant inn i prosjektet til Eldrerådet. På denne måten ivaretas brukerperspektivet i prosjektgjennomføringen.

Prosjektleder informerer til helse og omsorgsutvalget om status for prosjektet. Samt også dersom det skulle bli behov for politiske vedtak i forbindelse med prosjektet.

3. Prosjektbeskrivelse

Trysil kommune ønsker å bruke velferdsteknologi sammen med hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering som virkemiddel for innovasjon, som et tiltak i det forebyggende helsearbeidet og som ett supplement til andre helsetjenester. Velferdsteknologi skal ikke erstatte nødvendig viktige tjenester innen pleie og omsorg, men det skal implementeres som et supplement som bidrar til enklere sosialisering, økt trygghet og sikkerhet til de som ønsker å bo hjemme og være selvstendige.

Prosjektet skal strukturere videre satsing på velferdsteknologiske løsninger og videreføre hverdagsmestring som tankesett for å oppnå de mål som er beskrevet nedenfor og gjennomføre milepælsplanen.

Prosjektperioden vil vare over 3 år. De utprøvinger som er gjort vil danne grunnlaget for det videre arbeidet og delprosjektene i prosjektet vil bygge på disse. Viktige tiltak er kompetansebygging, internkontroll og dokumentasjon, tildeling og rutiner for saksbehandling, anskaffelsesrutiner og gevinstanalyser.

Prosjektet deles inn i 3, en periode for hvert år med tilhørende budsjetter og prosjektplaner.

4. Målgrupper og effektmål

4.1 Hovedmål:

Skape en moderne, effektiv og bærekraftig helse og omsorgstjeneste i kommunen

1. Innbyggere tar i bruk teknologi i planlegging av livsløp og egen alderdom
2. Innbyggere har økt mestringsfokus og opplever økt trygghet, frihet og fleksibilitet
3. Økt bevissthet om teknologi som hjelpemiddel i helse og omsorgstjenestene
4. Bruk av teknologi vil være et integrert tjenestetilbud både i sykehjem og i hjemmetjenester
5. Økt kvalitet på tjenestene

5. Organisering

Prosjektgruppen består av en tverrfaglig sammensetning fra avdelinger i Helse og omsorgssektoren, brukerrepresentant fra Eldrerådet og IKT sjefen for SÅTE kommunene. En tverrfaglig sammensetning av prosjektgrupper som skal arbeide med innovasjonsprosjekter sees på som en av de viktigste virkemidlene for å oppnå suksess. Prosjektleder er organisert under hjemmetjenesten og er plassert i

stab til omsorgssjefen. Prosjektet har en styringsgruppe. Denne består av sektorsjefene i Helse omsorg og sosial sektoren. Prosjektleder rapporterer om prosjektet til Omsorgssjefens ledergruppe og styringsgruppa via eksisterende møtearenaer. Prosjektleder sender en statusrapportering til fylkesmannen i mars 2017.

Prosjektgruppen	Tittel	Navn	Virksomhet
Leder	Prosjektleder	Randi Hemstad	Hjemmetjenesten
Nestleder/sekretær	Fagkoordinator		
Deltakere	Ergoterapeut	Ann Kristin Flystveit	Avd. forebygging og rehabilitering Helse
	Saksbehandler	Terese H. Nyhuus	Tjenestekontoret
	Montør/fagarbeider	Kenneth Vestli	Hjemmetjenesten
	Helsefagarbeider	Silje Haugan	Hjemmetjenesten
	Sykepleier	Thomas Pedersen	Sykehjem avd. 2
	SÅTE IKT sjef	Jan De Doncker	Såte IKT
	Tillitsvalgt	Hilde Vikan Floden	Helse/omsorg
	Brukerrepresentant	Svein Andersen	Eldreråd

Styringsgruppen	Tittel	Navn
Leder	Omsorgssjef	Britt Støa
Sekretær	Administrativ koordinator	Sølvi Sletten
Deltakere	Leder Tjenestekontoret	Ruth N. Hammer
	Helsesjef	Jon Arne Bye
	Kommunalsjef	Trygve Øverby
	Kommunelege	Jonas C. Jeppesen
	Sosialsjef	Aud Marit Gjøstøl

6. Arbeidsmetodikk

Prosjektet har arbeidsmøter onsdag hver 3. uke. Det vil bli delegert oppgaver som skal arbeides med imellom møtene. Noen oppgaver blir tatt med til avdelingen for å løses i linja, mens andre oppgaver krever en undergruppe. Det skal benyttes utvalgte verktøy fra SAMVEIS veikart for tjenesteinnovasjon og velferdsteknologi for å sikre kvalitet i arbeidet. Nedenfor listes det sentrale oppgaver for prosjektet.

7. Sentrale oppgaver jamfør resultatmål i mandatet

Mange av disse oppgavene vil foregå parallelt.

7.1 Utarbeidelse av prosjektplan m/ budsjett

- Prosjektleder utarbeider utkast, denne ferdigstilles i prosjektgruppa og legges frem for styringsgruppa og omsorgssjefens ledergruppe

7.2 Evaluere testpiloter, avklare videre pilotering

- Arbeidsgruppe som skal jobbe med dette i linja
- Utarbeide plan for evaluering
- Innhente verktøy til bruk i evaluering

7.3 Utarbeide/innhente verktøy for behovskartlegging og gevinstrealisering.

- Etablere arbeidsgruppe som skal jobbe med dette
- Definere det faktiske behovet, basert på statistikk, hva trenger brukerne våre, hva trenger organisasjonen?
- Fokus på økt kvalitet og kostnadseffektive tjenester
- Hente inspirasjon fra velferdsteknologiens ABC og innhente verktøy for behovskartlegging og gevinstrealisering fra SAMVEIS

7.4 Avklare samarbeid med den regionale prosjektgruppa

- Prosjektleder representerer Trysil Kommune i Regionprosjektet og fungerer som bindeledd mellom kommunen og regionprosjektet
- «Prosjekt hverdagsmestring ved hjelp av teknologi» følger Regionprosjektets kommunikasjonsstrategi for kompetanseheving internt og eksternt

7.5 Utarbeide plan for kompetanseheving og informasjonsspredning

- Se punkt 7.4 ovenfor om kommunikasjonsstrategi.
- Det er nødvendig å bygge egen kompetanse
- Prosjektgruppa utarbeider en oversikt over hvordan prosjektgruppa skal arbeide for å heve egen kompetanse for å sikre at alle oppnår nødvendig kompetansegrunnlag på området hverdagsmestring og velferdsteknologi
- Prosjektmedlemmer informerer på alle avdelinger i helse og omsorg om prosjektet
- Prosjektleder og brukerrepresentant koordinerer informasjonsspredning til lokale lag og foreninger

7.6 Foreta anskaffelser og avklare samarbeid med leverandører

- Prosjektet/prosjektleder samarbeider tett med avdelingene og ledelsen i evaluering av eksisterende piloter
- Foreta anskaffelser basert på behovskartlegginger
- Prosjektleder og IKT sjef sikrer at eventuelle anskaffelser blir gjort i henhold til gjeldende avtaleverk for Trysil Kommune og SÅTE
- Regionprosjektet har engasjert en konsulent som kan bistå i med utarbeidelse av kravspesifikasjoner og anskaffelser

7.7 Utarbeide verktøy og rutiner for saksbehandling og egenbetaling

- Etablere en arbeidsgruppe som skal jobbe med dette

- Innhente verktøy og erfaringer fra andre kommuner som har kommet langt med arbeidet (F. eks Trondheim, Værnes regionen, Oslo, Bærum, Lister Regionen)

7.8 Etablere internkontroll og system for dokumentasjon

- Etablere arbeidsgruppe som skal jobbe med dette
- Innhente verktøy fra SAMVEIS og andre kommuner som har kommet langt med arbeidet (F. eks Trondheim, Værnes regionen, Oslo, Bærum, Lister Regionen)
- Ros analyser
- Gevinstanalyser
- Kartleggingsverktøy
- Brukermedvirkning- «Hva er viktig for deg?»
- Vurdering av samtykkekompetanse
- Dokumentasjonssystemet (Profil)

7.9 Tjenestemeny

- Bringe opp diskusjonene om hva Trysil Kommune ønsker å tilby av teknologiske hjelpemidler som helsehjelp/personlig assistanse bistand til hverdagsmestring til styringsgruppa. Spørsmål som må besvares er hvilke teknologiske hjelpemidler kan man sette inn som supplement til eller som erstatning for en annen form for helsehjelp og hva skal brukerne koste selv?

7.10 Forankring i overordnet planverk

- Kommuneplan for neste periode
- Helse omsorgsplan
- Eiendomsutvikling (omsorgsboliger mm)

7.11 Organisering av montering, oppfølging og service

- Prosjektgruppa må fremme forslag til styringsgruppa om hvordan prosjektet ser for deg fremtidig organisering av montering, oppfølging og service med tanke på effektivitet, bærekraft og sårbarhet.

8. Økonomi og budsjett

Man har mottatt tilskudd fra fylkesmannen i Hedmark til ansettelse av en prosjektleder i 80% stilling. Det vil være nødvendig å søke om tilskudd i flere år for total måloppnåelse. Trysil Kommune mottok i 2015 en testamentarisk gave som prosjektet vil benytte for å dekke utgiftene i prosjektets første del.

Beskrivelse	Kostnader (kr)
1. Lønnsutgifter	480.000
2. «Annet materiell»	20.000
3. Utprøving, evaluering og investering av velferdsteknologiske løsninger til eldre hjemmeboende (Testamentarisk gave 309.000,- pr 2015)	245.000
4. Anskaffelse av nettbrett, forebyggende og motvirke ensomhet hjemmeboende eldre	100.000
5. Anskaffelse av beroligende hjelpemidler til personer med demens som ikke dekkes av hjelpemiddelsentralen	100.000
6. Tilskudd til kompetansehevende tiltak (Velferdsteknologiens ABC (75.000 pr 2015)	14.000

Sum:	959.000
-------------	----------------

8.1 Utgifter for utprøving

Pr i dag betaler vi leie for utstyr som vi har til utprøving fra post 3. testamentarisk gave «Utprøving, evaluering og investering av velferdsteknologiske løsninger til eldre hjemmeboende».

Oversikt over månedlige utgifter for utstyr til utprøving (leie pr. mnd. oktober 2016)

Type	Kostnad (kr)
Fallsensor *4	53
Røykvarsler *1	21
Dør alarm *4	26
Digitalt tilsyn*2	1950
GPS (safemate)*2	99
Totalt pr. mnd.	2149
Pr. år	25.788

Mye av dette utstyret er pr. i dag ikke i drift.

8.3 E-lås system

Det er i november 2016 meldt om behov for utskiftning av dagens nøkkel boks system i hjemmetjenesten. Det er snakk om 150 nøkkelbokser som skal skiftes ut. Det er ønske om å anskaffe elektronisk lås system. Kostnader knyttet til dette vil bli belastet prosjektet dersom det går gjennom i kommunestyret. Prosjektleder har i samarbeid med omsorgssjef og IKT sjef har laget en behovsbeskrivelse og kravspesifikasjon der Trysil Kommune har satt en max pris på kr 2500 pr lås og estimerte driftskostnader er satt til kr 500 pr år.

9. Milepælsplan

Startdato	Sluttdato	Beskrivelse av milepæler
15.05.2016	13.09.2016	Informasjon og drøfting HTV, mandatbeskrivelse
13.09.2016		Konstituering av prosjektgruppen
13.09.2016	01.11.2016	Utarbeide prosjektplan og budsjett 1.år
13.09.2016		Internkontroll og system for dokumentasjon (Hele perioden)
13.09.2016	31.12.2016	Strategi for kompetanseheving (kommunikasjonsplan)
13.09.2016	31.12.2016	Gjennomføre grunnleggende kompetansehevende tiltak for prosjektgruppen
01.01.2017	28.02.2017	Evaluere utprøving/ testpiloter
01.01.2017	31.03.2017	Utarbeide en plan for videre utprøving/pilotering
11.11.2016	31.12.2018	Kartlegge behov
	15.12.2016	Statusrapport til kommunalsjef

01.02.2017		Prioritert innføring av velferdsteknologiske løsninger i drift
01.03.2017	01.04.2017	Søke om nye tilskudd
01.04.2017	01.05.2017	Utarbeide prosjektplan og budsjett 2. år
	01.05.2017	Rapportering til kommunalsjef (evt. før søknad om nye tilskudd?)
01.05.2017	31.12.2017	Videre prosjektarbeid jamfør prosjektplan 2. år
	15.12.2017	Rapport til kommunalsjef
	01.04.2018	Søke om nye tilskudd
	01.04.2018	Statusrapportering til kommunalsjef
01.04.2018	01.05.2018	Utarbeide prosjektplan og budsjett 3. år
01.05.2018	31.12.2018	Videre prosjektarbeid med hovedvekt på implementering i drift

10. Vedlegg

1. Kommunikasjonsstrategi Prosjekt Sør Østerdal
2. Plan for kompetanseheving
3. Plan for evaluering og videreutvikling utprøving/piloter